

ชวนาญี่บ่่นตัน CPTPP

หวั่นสินค่านำเข้าทะลัก

ในที่สุดข้อตกลง “CPTPP” หรือข้อตกลงความครอบคลุมและก้าวหน้าเพื่อหุ้นส่วนการค้าภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ก็ผ่านพ้นอุปสรรคได้สำเร็จ หลัง 6 ชาติสมาชิกร่วมกันให้สัตยาบัน และส่งสัญญาณปรับลดภาษีนำเข้า ในวันที่ 30 ธันวาคม 2561 นี้ โดย “ออสเตรเลีย” เป็นประเทศที่ 6 ที่ให้สัตยาบันข้อตกลง CPTPP เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม ก่อนหน้านีประเทศที่ให้สัตยาบันไปแล้ว ได้แก่ แคนาดา, ญี่ปุ่น, เม็กซิโก, นิวซีแลนด์ และสิงคโปร์ นั้นหมายความว่า ข้อตกลงฉบับนี้ได้ผ่านการรับรองจากรัฐภาคีเกินครึ่งหนึ่ง จึงสามารถเริ่มบังคับใช้ได้ปลายปีนี้

รายงานของ “รอยเตอร์ส” ระบุว่า ข้อตกลงฉบับใหม่นี้มุ่งยกเลิกอัตราภาษีศุลกากรในกลุ่ม 11 ชาติสมาชิกซึ่งมีจีดีพีรวมกันกว่า 10 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือราว 14% ของโลก อย่างไรก็ตาม เจแปนทูเดย์รายงานว่า หลังจากที่นายกรัฐมนตรี สกอต มอร์ริสัน แห่งออสเตรเลีย ร่วมให้สัตยาบันได้ไม่กี่ชั่วโมง ได้เกิดกระแสลูกฮือของเกษตรกรชาวญี่ปุ่นบางส่วน โดยแสดงความกังวลว่า ข้อตกลง CPTPP เอื้อประโยชน์เฉพาะกับภาคธุรกิจใหญ่เท่านั้น และตำหนิรัฐบาลชินโซะ อาเบะ ซึ่งคะแนนนิยมร่วงลงเรื่อยๆ ว่าไม่มีมาตรการใดสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรรายเล็ก

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมวัย 60 ปี รายหนึ่งในเมืองฮอกไกโด “ทาสึมิ เดจิเมะ” ซึ่งเป็นประธานบริหารหมู่บ้านฟาร์มชาระเบสึ โด่งดังในด้านการเพาะเลี้ยงโคนมคุณภาพสูง และผลิตภัณฑนมกว่าครึ่งหนึ่งในญี่ปุ่นมาจากเมืองฮอกไกโด กล่าวว่า “การให้สัตยาบัน CPTPP เกิดขึ้นเร็วมาก ในภาพรวมอาจจะดีต่อเศรษฐกิจของญี่ปุ่น โดยเฉพาะในภาคธุรกิจ การลงทุน และการส่งออกจากผู้ประกอบการรายใหญ่ แต่สำหรับเกษตรกรรายเล็ก ๆ ต่างกังวลมากกว่าเพราะการปรับลดภาษีนำเข้าจะทำให้สินค้าต่าง ๆ จากสมาชิกอื่นไหลทะลักเข้าญี่ปุ่น”

พร้อมอธิบายว่า “พฤติกรรมของผู้บริโภคญี่ปุ่นเปลี่ยนไปมาก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีกำลังซื้อนิยมบริโภคสินค้านำเข้ามากขึ้น ดังนั้นหากผลิตภัณฑนมจากต่างประเทศราคาถูกลง สินค้าของญี่ปุ่นจะแข่งขันไม่ไหว อย่างผลิตภัณฑ

นมจากนิวซีแลนด์ซึ่งได้รับความนิยมสูงในญี่ปุ่นตอนนี้”

ผลกระทบยังลุกลามไปสู่ภาคเกษตรกรรมอื่น ๆ ได้แก่ ผู้เพาะเลี้ยงสุกรจากจังหวัดคาโงะชิม่า แหล่งผลิตเนื้อหมูอันดับต้น ๆ ของญี่ปุ่น นายมิชิโอะ อุชิโดเมะ หัวหน้าสมาคมผู้ผลิตหมูดำระบุว่า ผลประโยชน์ที่ได้รับจากข้อตกลง CPTPP น่าจะไม่ถึงเกษตรกรรายย่อย ยิ่งในปัจจุบันเศรษฐกิจของญี่ปุ่นยังทรงตัว ผลพวงมาจากสงครามการค้า ขณะที่นายกฯอาเบะกำลังเผชิญกับความท้าทายในเรื่องของผลงาน

นายอุชิโดเมะกล่าวว่า ก่อนจะมีการบังคับใช้ปลายปีนี้ รัฐบาลควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคเกษตร โดยเฉพาะกับสินค้าเกษตรส่งออกเบอร์ต้น ๆ ของประเทศ ขณะที่ผู้ผลิตข้าวในเมืองโตเซ็นของจังหวัดอะกิตะ กล่าวถึงความกังวลเช่นกันว่า อัตราภาษีนำเข้าที่ลดลงจะทำให้สินค้าของญี่ปุ่นเสียเปรียบ

ทั้งยังมองว่า การรุกตลาดในต่างประเทศของสินค้าญี่ปุ่น ผู้ประกอบการรายย่อยจะไม่สามารถแข่งขันกับรายใหญ่ได้ รัฐบาลมองเพียงปริมาณว่าจะสามารถเพิ่มการส่งออกได้เพิ่มขึ้น แต่สินค้าเกินครึ่งหนึ่งที่ส่งออกไปต่างประเทศมาจากผู้ประกอบการรายกลาง และรายใหญ่เป็นส่วนใหญ่

“จุนิจิ ชุงาวาระ” นักวิเคราะห์จากสถาบันวิจัยมิซูโฮ รีเสิร์ช กล่าวว่า เสียงเรียกร้องจากภาคเกษตรจะดังขึ้นเรื่อย ๆ หากรัฐบาลยังไม่มีหลักประกันความมั่นใจให้ โดยเฉพาะในช่วงที่สมาชิก CPTPP ยังไม่เสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณาเรื่องการให้สัตยาบันภายในประเทศ และยังรอการรับรองจากสมาชิกรายอื่น ๆ ในจำนวน 11 ประเทศ ได้แก่ บรูไน ซิลิมาเลเซีย เปรู และเวียดนาม ส่วน 2 ประเทศที่แสดงความสนใจจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกใหม่ ได้แก่ มาเลเซีย และไทย

จริงอยู่ที่ว่า ยังมีสมาชิกเพิ่มขึ้นการเปิดตลาดอย่างเสรีจะกว้างขวางขึ้น หากแต่การเตรียมพร้อมภายในประเทศยังก้าวตามไม่ทัน จะเท่ากับนโยบายกระจายความร่ำรวยภายในจะกลายเป็นศูนย์ ผู้ประกอบการรายเล็ก ๆ จะมีปัญหาไม่ต่างไปจากที่ญี่ปุ่นกำลังเผชิญในขณะนี้ ปัญหาใหญ่คือภาครัฐต้องเพิ่มความใส่ใจกับการบริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านี้ให้ได้